СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“

Гр. Тутракан, област Силистра, ул. „П. Р. Славейков“ 15
Тел. 0866/ 630 37, e-mail: info-1900701@edu.mon.bg, http://souyovkov.com/

УТВЪРЖДАВАМ:
Директор на СУ ”Йордан Йовков“
/А. Атанасова/

ПРОГРАМА

по

гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за периода 2026-2027 година

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 1 /30.09.2026 г. и е утвърдена със Заповед на директора № 143/01.10.2026 г.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“

Гр. Тутракан, област Силистра, ул. „П. Р. Славейков“ 15
Тел. 0866/ 630 37, e-mail: info-1900701@edu.mon.bg, http://souyovkov.com/

1. Общи положения

Съгласно чл. 15, ал. 4 на *Наредба № 13 от 28. 09. 2018 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*[1], настоящата програма е институционалната политика за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в СУ „Йордан Йовков“ гр. Тутракан.

Програмата се изготвя за период от една учебна година.

Пред училищната общност стои предизвикателството да създадем условия учениците да се чувстват част от общество, което намира своето достойно място в Европа и света.

Водещи цели:

- Формиране на духовна и гражданска идентичност у съвременния човек и повишаване на компетентностите и мотивация за поемане на гражданска отговорност.
- Ориентиране на обучението към креативно мислене и самостоятелност, решаване на проблеми и формиране на практически умения за развитие на личността.

2. Основни приоритети за учебната година в съответствие със заложените стратегията на училището

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

2.1.Изграждане на автономна и активна личност, която:

а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;

в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

г) осъзнава и цени своята културна идентичност;

д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;

л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;

2.2.Функциониране на образователната институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

а) възпитава в демократичните ценности;

б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;

в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;

г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, междукултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;

д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда

3. ПОДХОДИ, НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“

Гр. Тутракан, област Силистра, ул. „П. Р. Славейков“ 15
Тел. 0866/ 630 37, e-mail: info-1900701@edu.mon.bg, http://souyovkov.com/

ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

3.1.Прилагане на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в различните видове училищна подготовка

3.1.1.Прилагане в разширената подготовка:

-Прилагане в разширената подготовка на гражданското образование:

- Включване на теми в предмети като история и цивилизации, география и икономика, български език и литература.
- Работа по училищни и извънкласни проекти (ученически парламенти, доброволчество, симулации на избори, участия в общински инициативи).
- Развиване на умения за критическо мислене, вземане на решения, работа в екип и толерантност.

-Прилагане в разширената подготовка на здравното образование:

- В предмети като биология и здравно образование, физическо възпитание и спорт, но и чрез връзка с други дисциплини (например химия – хранителни вещества; психология – психично здраве).
- Обучения, модули и инициативи по теми като:
- здравословно хранене, двигателна активност;
- превенция на зависимости;
- психично здраве и управление на стрес;
- сексуално и репродуктивно здраве.
- Проекти и кампании – спортни събития, училищни здравни клубове, инициативи за екология и здравословен начин на живот.

-Прилагане в разширената подготовка на интеркултурното образование:

- В предмети като литература, история, където се разглеждат традиции, култури и светогледи.
- Включване на празници и традиции на различни етнически и културни общности в училищния живот.
- Проекти и обменни програми (Еразъм+, партньорства между училища).
- Формиране на умения за междукултурна комуникация, сътрудничество и уважение към различието.

3.1.2.Прилагане в профилираната подготовка:

-Прилагане в профилираната подготовка на гражданското образование:

- Изучава се като самостоятелен предмет "Гражданско образование" в 11. и 12. клас.
- Интегрира се в профилните предмети:
  - в история и цивилизации, география и икономика, български език и литература.
- Дейности: участие в училищен парламент, симулации на избори, младежки дебати, проекти за граждански инициативи.
- Формира компетентности за правата на човека, демократично управление, устойчиво развитие, глобално гражданство.

-Прилагане в профилираната подготовка на здравното образование:

- В биология и здравно образование задълбочават теми за физиология, опазване на здравето, генетика и медицина.
- Възможни са извънкласни модули и проекти: здравословно хранене, репродуктивно здраве, психично здраве, доброволчество в здравни кампании.
- В технологични профили често се работи и по теми за екология, биотехнологии, здраве и безопасност в професионалната среда.

-Прилагане в профилираната подготовка на интеркултурното образование:

- В хуманитарни и езикови профили – чрез задълбочено изучаване на чужди езици, литература, история и култури.
- Включва се в училищни и международни проекти (Еразъм+, партньорства и обменни програми).
- Дейности: дискусии за културни различия, празници на различни общности, съвместни инициативи с ученици от различен етнически и културен произход.

3.2. Час на класа

Съобразно стратегическите цели и специфичните особености
на училищната общност в СУ „Йордан Йовков“ гр. Тутракан, приоритетните тематични области за училището се включват в плановете за часа на класа, подготвени от класните ръководители.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в **часа на класа** освен чрез обучение за придобиване на компетентностите да се осъществяват чрез занимания, дейности и проекти по тематични области:

1. патриотичното възпитание и изграждането на национално самочувствие;
2. толерантност и интеркултурен диалог;
3. финансова и правна грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
4. военното обучение и защитата на родината;
5. безопасността на движението по пътищата;
6. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
7. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
8. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
9. превенция и противодействие на корупцията;
10. електронното управление и медийната грамотност;
11. опазване на околната среда и изграждане на навици за лична и обществена здравословна среда и хигиена.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществяват и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

Разпределението на тематичните области по ал. 1 в часа на класа по класове и като минимален задължителен брой часове е посочено в приложение № 5. Минималният задължителен брой, както и разпределението по възрастови групи, на педагогическите ситуации от тематичната област по ал. 1, т. 5 - безопасност на движението, са посочени в приложение № 5.

	Тематични области	Клас											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2	Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
3	Финансова и правна грамотност, вкл. и "Моето първо работно място"								2	2	2	2	12
4	Военно обучение и защита на родината										5	5	
5	Безопасност и движение по пътищата	10	7	7	7	6	6	5	5	5	5	2	2
6	Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3
7	Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
8	Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
9	Кариерно ориентиране				1			1			1		
10	Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1	2	2	2	2	2
11	Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1		1	1	4	

ОБЩО	21	18	18	20	23	23	24	23	24	30	27	28

3.3 Прилагане на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в групите за целодневна организация на учебния ден:
В СУ „Йордан Йовков“ функционират 10 ГЦОУД от I до VII клас включително. Реализирането на задачите, които поставя настоящата програма намира място не само в часовете за самоподготовка, а в много по-голяма степен в часовете за занимания по интереси. В тематичните разпределения на учителите в ГЦОУД да се включат теми от гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Проблемите да бъдат съобразени с възрастовите особености на учениците и мултикултурната среда на училищната общност:

I - IV клас

- Заниманията да се насочат към дейности и информация, поднесена по достъпен начин, за преодоляване на етническите различия, толерантност към личността.
- Патриотично възпитание
- Здравни и екологични беседи и практически занимания V - VII клас
- Дейностите да се дефинират като послание за осъзнаване на културни идентичности, патриотизмът като част от гражданското съзнание и изграждане на национално самочувствие.
- превенции на насилието и агресията и мирно решаване на конфликти.

Да се използват възможностите на организацията на учебния ден за спортни мероприятия, игри, състезания и др.

3.4. ДЕЙНОСТИ НА УЧЕНИЧЕСКОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

- Да се запази и продължи създадената организация за ученическо самоуправление в училищната общност.
- Дейността на ученическите съвети да се насочи към провеждане на мероприятия, подкрепящи повишаване компетентностите на учениците в областите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
- Формите в клубна дейност да се насочат за привличане на голям брой участници, съобразени с техните интереси.
- Организиране и провеждане на кампании по различни здравни, граждански, екологични и интеркултурни проблеми.
- Участие на ученическия съвет в работата на педагогическия съвет, провеждане ”Дни на отворените врати“, на ученическото самоуправление и др.

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики като:

1. Участие в различни форми на ученическото самоуправление и представителство;
2. Организиране на доброволчески дейности в и извън училище;
3. поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници и интернет страници и др.)
4. Организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването

на околната среда и пр.;

5. Организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
6. Организиране на обучения на връстници от връстници;
7. Развиване на младежкото лидерство;
8. Участие в клубове и неформални групи по интереси;
9. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
10. Въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.;
11. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;
12. Насърчаване на неформалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

3.5 РИТУАЛИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Неизменна част от институционалните политики за подкрепа са:

1. Определянето на училищни ритуали, свързани с:

а) откриването и закриването на учебната година;

б)официалното раздаване на удостоверението за завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование и дипломата за средно образование;

в) награждаване на отличили се ученици и учители;

г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;

д) честването на националния празник, официалните празници, дните на национални герои и Будители, празника на училището;

е) изпращане на завършилите зрелостници;

ж) училището участва в организираните от общината културни празници на града, детски утра, честванията на бележити дати, свързани с исторически личности и събития, национални и регионални празници.

2. Въвеждане на:

а) училищна униформа и/или знаци и символи; б) училищен химн.

3. Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на национално самосъзнание чрез:

а) поддържане на паметника на Йордан Йовков в двора на училището;

б) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;

3.6. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДКРЕПА НА МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

Интегрална част от институционалните политики, насочени към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, е подкрепата за мултикултурната среда.

1. Когато в една и съща възрастова група или в един и същи клас в училище са записани деца, съответно ученици, с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в отделни групи, съответно паралелки, въз основа на етническата им принадлежност.
2. Когато на места, определени с държавния или с допълнителния план-прием, са приети за обучение в един и същи клас по един и същи профил или една и съща професия ученици с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.
3. Когато в един и същи клас са записани ученици с еднаква етническа принадлежност, директорът на училището съвместно с РУО и общината предприемат действия за създаване на междукултурни извънучилищни форми за съвместна дейност на учениците от посоченото училище и други училища.
4. Провеждане на мероприятия, свързани с традициите, бита и културата на етносите, битуващи на територията на общината – пролетни празници, дни на етносите в обединена Европа, дискусии в часа на класа на тема „Обединени в различията“.

3.7. ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И ОБМЕН НА ДОБРИ ПРАКТИКИ

- Методическите обединения да продължат интензивна работа за утвърждаването им като центрове за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.
- В институционалния план за квалификация на педагогическите специалисти да се включат теми и споделяне на добри практики, провеждане на открити уроци и различни по формат практически занятия. Целите на дейностите, организирани от методическите обединения да са насочени приоритетно към повишаване компетентностите на педагогическите специалисти в областите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
- Да се планират дейности за съвместна работа между методическите обединения, с цел споделяне на добри практики, иновационни решения и индикатори за отчитане на резултати от обучението на учениците.
- Да се включат и съвместни мероприятия с градска библиотека, НЧ Н.Й. Вапцаров” гр. Тутракан с насоченост към областите от гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

3.8. СЪЗДАВАНЕ И СЪБИРАНЕ НА УЧЕБНИ РЕСУРСИ

- Да се изгради комисия от преподаватели, която да направи преглед на учебните кабинети в училище и изготви предложения за актуализирането им и обогатяване на съдържанието на нагледните материали, учебните пособия и техника в тях.
- Учениците да се включват в изработването на постери, нагледни материали и учебни помагала, като им се възлагат задачи - индивидуални и за работа в екип.
- Кандидатстване за участие в европейски, национални и регионални програми, осигуряващи обогатяване на физическата среда с учебни материали и помагала.
- Използване на работата по класни проекти за обогатяване на физическата среда в училище.

3.9. РАБОТА ПО ПРОЕКТИ.

4.ЕКИП ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА:

1. Директор
2. Зам. директори
3. Председатели на ЕКК
4. Класните ръководители
5. Председател на обществения съвет
6. Педагогически съветник
7. Председателя на ученическия съвет
8. Училищно медицинско лице

5.НАЧИН НА ОТЧИТАНЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

- НАЧИН НА ОТЧИТАНЕ:
- провеждане на анкети;
- интервю;
- родителски срещи;
- отзиви в социалната мрежа и сред обществеността.
- ИНДИКАТОРИ:
- Брой участници в мероприятията;
- Резултати от олимпиади, състезания и конкурси;
- Награди и отличия;
- Успеваемост, мотивация за учене, ограничаване дела на отпадналите от училище;
- Намаляване училищния тормоз и агресията.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“
Гр. Тутракан, област Силистра, ул. „П. Р. Славейков“ 15
Тел. 0866/ 630 37, e-mail: info-1900701@edu.mon.bg, http://souyovkov.com/

6.ПЛАНИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПРЕ ЗУЧЕБНАТА 2026/2027Г., ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ

№	Наименования на дейността	Вид и кратко описание на дейността	Време на провеждане	Отговорник/екип за реализиране на дейността	Участници-прогнозен бр.
1.	Провеждане час на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с активното участие на учениците.	Час на класа	През учебната година	Класни ръководители	1-12 клас
2	Организиране на ден на отворените врати	Открити уроци и представяне на добри практики	05.2027г.	Ученически съвет, учители	1-12 клас
	ВЪЗПИТАВАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОЧУВСТВИЕ И ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ТРАДИЦИИ.				
3	Честване на всички национални и училищни празници: - патронен празник - състезание в чест на 1 ноември - подпомагане издаването на училищния вестник за 3 март	Презентации, интердисциплинарни състезания, постери и др.	25.10.2026 г. Февруари 2027г.	С. Амза В. Атанасова Н. Иванова Ж. Йорданова	5-12 клас
4	Участие в доброволчески и благотворителни акции		През учебната година	Учителите ГЦОУД	5-12 клас
5	Запознаване със задължителните символи на Р. България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)	В часовете и на национални празници	през учебната година	Учители, ПС	1-12 клас
6	Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно	Включване на родители, училищно	през учебната година	Учители, ПС и родители	1-12 клас

	настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието.	настоятелство и културни институции в училищни мероприятия			
7	Провеждане на беседи по теми от гражданското образование с МКБППМН.	Дискусия, беседа	през учебната година	Учители, ПС	1-12 клас
	Ден на отворените врати и ден на самоуправлението		4-7 май 2027 г.	Учители, социални работници и ПС	1-12 клас
8	Подготовка и участие в МПО на младежки пожарен отряд „ Млад огнеборец“.		Април-май 2027 г.	ст. учител Вероника Атанасова	6-9 клас
9	Участие в инициативата “Месец на професиите“ към център за кариерно ориентиране, гр. Силистра		Март-Май 2027 г.	Учители начален етап	1-4 клас
10	Сътрудничество с ВУЗ: Областна литературна конференция на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“		През учебната година	Учителите по БЕЛ	11-12 клас
11	Професионално ориентиране на учениците от 11. и 12. клас		Януари-юни 2027г. През годината	Кл. ръководители	11-12 клас
	ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ЕКОЛОГИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ				
12	Отбелязване на Световен ден на сърцето 1-4,5-7,8-12 класове		октомври	А.Мустафа,Т.Мехмед,В.Генова	

13	Отбелязване на 01.12.2026 г. – Световен ден за борба със СПИН	изготвяне на информационни табла, презентации, беседи и дипляни.	декември 2026 г.	Пед. съветник, УС, ЕКК „Природни науки“	7-12 клас
14	Озеленяване и облагородяване на училищните дворни площи.	Мероприятия за почистване на училищните площи около района на училището.	Март -април 2027 г.	Учители	1-12 клас
15	Отбелязване на Деня на Земята.		22.04.2027 г.	ЕКК „Природни науки“	
16	Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.		05.06.2027 г.	ЕКК „Природни науки“	
17	Световен ден на Водата.		22.03.2027 г.		
18	Съвместна дейност по здравни теми с МКБППМН и представители на ЦОП.		През учебната година	Педагогически съветник	
19	Изготвяне на спортен календар		15.09.2026 г.	Учители по ФВС	
20	Спортът е здраве – отбелязване Европейски ден на спорта в училище	Есенен крос	26 Септември 2026 г.	Учители по ФВС и класни ръководители	5-12 клас
21	Организиране и провеждане на спортни състезания и турнири съгласно плана на комисията.		През учебната година	Учители по ФВС	1-12 клас
22	Отбелязване Световен ден на здравето		04.2027 г.	Пед. съветник, УС, мед. лице	
23	Глобалното затопляне, „Природни бедствия и екологични катастрофи“,	Дискусия, презентация		ЕКК „Природни науки“	5-12 клас

	„Зелена политика“				
	ВЪЗПИТАВАНЕ В ИНТЕРКУЛТУРНА СРЕДА.				
24	Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието	Включване в училищни мероприятия	През учебната година	Кл. р-ли, учители	1-12 клас
25	Ден на християнското семейство		Ноември 2026 г.	Учители- начален етап	1-4 клас
26	Ден на любовта	Беседа, размяна на валентинки	Февруари 2027 г.	ПС, УС	5-12 клас
27	Баба Марта	Декорация и базар	Февруари и март 2027 г.	Учители в ГЦОУД, ПС	1-12 клас
28	Беседи, свързани с християнските добродетели и отбелязване на християнските празници.	Никулден, Коледа, Великден В часа на класа	През учебната година	Кл. р-ли, учители	1-12 клас
29	Организиране на посещение на различни културни мероприятия /театър, концерт и др./		През учебната година	Кл. р-ли, учители	1-12 клас
30	Ден на розовата фланелка.	Толерантност и интеркултурен диалог – беседи, разговори.	Февруари 2027 г.	ПС, УС и учители	1-12 клас
31	Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в Часа на класа.		През учебната година	Кл. р-ли, учители	1-12 клас
32	Отбелязване Европейския ден на		Септември 2026	Учители по ЧЕ,	

	езиците-26.09.2025г.		г.	ПС.	
33	Национално състезание за речеви и комуникативни умения на английски език		Октомври-ноември	ЕКК “Чужди езици“	6-12 клас
34	**Второ областно състезание за монолог на английски език**		Януари - февруари	ЕКК “Чужди езици“	4-10 клас
35	Международен ден в подкрепа на хората със синдром на Даун	Кампания “Шарени чорапи“	Март 2027 г.	Ресурсни учители	1-12 клас
36	Участие на конкурси, организирани от РУО и Общината, посветени на различните етноси и обичаи.		Март 2027 г.	Всички учители	1-12 клас

6.1. ТЕМИ ПО НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ПО МЯРКАТА „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС“

В Средно училище „ Йордан Йовков” се прилага тематична програма по НП „Без свободен час в училище”, която определя водещите принципи, задачи, цели и дейности, както и очакваните резултати. Програмата съдържа три тематични ядра и конкретни теми към всяко едно от тях, засягащи гражданското, здравното, психофизическо и когнитивно развитие. НП „Без свободен час в училище” се актуализира всяка учебна година.

НАЧАЛЕН ЕТАП-ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Аз и моят свят / Моят дом и моето семейство	1. Формиране на представи за собственото „Аз“ 2. Какво мога да правя най-добре? 3. Моите права, задължения и отговорности вкъщи. 4. Достойнство и основни човешки права 5. Семейство и род 6. Училищен живот 7. Моят роден край 8. Увереност и умение за общуване

	9.Етикет за малки и големи
II. Обучение в мир и мирно решаване на конфликти	1. Колко всички си приличаме и колко сме различни? 2. Формиране на първите имения за групова дейност. 3. Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе си – как ги разбирам и прилагам?
III. Аз съм гражданин на моята държава	1. Национални символи 2. Официални празници в Република България 3. Основни права, свободи и отговорности на детето и гражданина на Република България 4. Значими национални културни достижения 5.Умение да живеем заедно – АЗ и ДРУГИТЕ
IV. Правата на детето	1. Първи знания за правата и свободите, за границата между разрешено и забранено.
V. Аз и светът на възрастните	1. Видове собственост 2. Професии и длъжности 3. Семейни доходи и планиране на личния бюджет 4. Как се печелят и харчат парите?
VI. Защита на живота и реакция в критична ситуация	1. Правила за безопасност на движението 2. Бедствия, аварии, инциденти 3. Как да се справям в критични ситуации и конфликти?

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“
Гр. Тутракан, област Силистра, ул. „П. Р. Славейков“ 15
Тел. 0866/ 630 37, e-mail: info-1900701@edu.mon.bg, http://souyovkov.com/

ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП- ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Моята самооценка.	1. Силните и слабите страни на човека. 2. Какъв ще стана когато порасна голям? 3. Как да придобия чувство за идентичност и собствена стойност?
II. Аз и другите.	1. Създаване на правила за съвместен живот в класа. 2. Приятели и врагове. Междуполово разбирателство. 3. Хубаво ли е да си различен? 4. Различията около нас: как ги приемаме и подкрепяме? 5. Отношение и поведение в обществото /в магазина, на улицата, в автбуса, в болницата и културните институции/. 6. Междуличностни отношения /учител-ученик, ученик-учител, ученик-родител, ученик-общество/. Приятелството – що е то и има ли бъдеще? Какви качества трябва да притежава твоят приятел? 7. Какви качества трябва да притежава достойният човек? 8. Социални мрежи и гражданска активност
III. Демокрацията в „малкото ни общество”.	1. Сътрудничество, комуникация, уважение и разбирателство. 2. Права и отговорности – какво зная и не зная за тях? 3. Чувствам се по-отговорен за всичко, което се случва в училище! 4.Образование без предрасъдъци и дискриминация. 5. Какво да променим в училище? Предложения, препоръки, мотиви. 6. Ценностите, които осмислят човешкия живот. 7. Демократични ценности – свобода, равенство, солидарност.
IV. Обучение за мир и мирно решаване на конфликти.	1. Причини за растящата агресия и насилие в училище и извън него. 2. Стилове и начини за разрешаване на спорове и конфликти. 3. С какво мога да допринеса, за да има ред, дисциплина и сигурност в моето училище? 4. Как да се справим в критична ситуация?

	5. Първа помощ в екстремни ситуации.
V. Основни човешки права, свободи и задължения.	1. Запознаване с помощта на избрани текстове от основни документи – Конституция на РБ, Международната харта за правата на човека и др. 2. Институции в РБ /Парламент, Президент, Министър-председател, Кмет, Областен управител/. Какво знаем за тях –функции, правомощия? Кой е...? 3. Символи и ритуали в РБ /химн, герб, знаме на РБ/. 4.Основни права и задължения на малолетни и непълнолетни
VI. Аз съм бъдещ достоен гражданин на моята родина.	1. Емоционално споделяне и съпреживяване на природни красоти, богато историческо наследство и успехи днес – на живо и чрез съвременните технологии. 2. Храмовете на България. 3. Искам да се запозная със 100-те национални туристически обекта на България. 4. Отговорно гражданско поведение 5. Правата на човека и тяхната защита
VII. Екология и здраве – отговорност за себе си.	1. Пубертетът и хигиена на човешкото тяло и ум. 2. Естетика и култура на половото общуване. 3. Измамните блаженства: алкохол, цигари, дрога. 4. Сърфирането в интернет – какви опасности крие?
VIII. Потребителска и финансова култура.	1.Съвревменната потребителска мания. 2. Вредни продукти в нашите магазини. 3. Семеен и личен бюджет. 4. Отношението към парите и материалните ценности. 5. Какво е икономическа криза и как да излезем от нея.
IX. Комуникация и медийна грамотност	1.Как се формира общественото мнение 2.Роля на медиите в демокрацията 3.Фалшиви новини и критично мислене 4.Социални мрежи и гражданска активност

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“

Гр. Тутракан, област Силистра, ул. „П. Р. Славейков“ 15
Тел. 0866/ 630 37, e-mail: info-1900701@edu.mon.bg, http://souyovkov.com/

ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП- ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Моето „Аз“ – реалистична оценка.	1. Какъв човек си и какъв искаш да бъдеш? 2. Трудности, с които не успяваш да се справиш? 3. Асертивното поведение – увереност в себе си. 4. Всичко зависи от теб, да бъдеш възпитан в обществото
II. Образование за мир и мирно решаване на конфликти	1. Живот в промените и отговорно гражданско поведение. 2. Подготовка на младите хора за мир и ненасилие. 3. Ефективно общуване – преодоляване на стрес и напрежение, отстояване на права, водене на преговори.
III. Гражданите, политиката, демокрацията	1. Що е демокрация? 2. Европейска демокрация в България за управление в услуга на гражданите 3. Политически модели на управление. 4. ЕС. България в ЕС. Ролята на България в ЕС. 5.Какво означава да бъдеш гражданин 6.Права и задължения на гражданите 7.Гражданска идентичност и принадлежност 8.Отговорно гражданско поведение
IV. Гражданите, властта и държавата	1. Политически системи. - Държавна власт - Държавно управление - Държавен апарат - Дипломация 2. Форми на държавно управление. 3. Форми на държавно устройство. 4. Държавни символи 5.Как се изгражда държавната власт

	6.Разделение на властите – законодателна, изпълнителна и съдебна 7.Конституцията на Република България 8.Върховенство на закона и правова държава 9.Правата на човека и тяхната защита
V. Национална идентичност и различия в обществото	1. Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности. 2. Малцинства и образователни институции: регламентирано равноправие и фактически ограничения. 3. Толерантност, а не ксенофобия! 4. Нарушаване на човешките права по света: глад, бедност, деца-войници…
VI. Граждани, права и отговорности	1. Правата на човека и граждански права. 2. Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човека срещу ограничаването и нарушаването им от институциите. 3. Граждански форми на отстояване на човешките права. 4. Индивидуални и колективни права.
VII. България и светът	1. Европейска идентичност и „границите“ на Европа. 2. Глобализацията – тревоги и надежди. 3. Дилемата – универсализация или глобализация. 4. Аз, България и променящия се свят. 5. Глобалните проблеми и възможните решения.